

Інформаційна довідка щодо Митного союзу Європейського Союзу (переговорний розділ 29 «Митний союз»)*

***Анотація.** В інформаційній довідці розглядаються аспекти функціонування та розвитку Митного союзу Європейського Союзу, який є основною складовою внутрішнього ринку Союзу. Аналізуються основні нормативно-правові акти, що регулюють митну політику ЄС, а також питання імплементації європейського митного законодавства в Україні в контексті євроінтеграції. Зокрема, акцентується увага на етапах адаптації митних процедур та розвитку відповідних ІТ-систем для наближення до стандартів ЄС.*

***Ключові слова:** Митний союз ЄС, євроінтеграція, митне законодавство, митні процедури, Митний кодекс ЄС, цифровізація митних процедур.*

Вступ. У грудні 2016 року Європейська Комісія ухвалила довгостроковий план посилення керівництва Митного союзу Європейського Союзу. Із 1968 року Митний союз є основою єдиного європейського ринку і життєво важливим для вільного руху товарів і послуг у Союзі. На думку Комісії, сильна митна система сприяє розвитку конкурентоспроможного бізнесу, підвищує рівень добробуту, а також захищає від терористичних загроз, загроз здоров'ю людини та довкіллю¹.

Метою функціонування Митного союзу є налагодження торгівлі між компаніями Європейського Союзу (далі – ЄС), гармонізація митних зборів та порядку їх застосування щодо товарів із-за меж ЄС і допомога у захисті прав та інтересів європейських громадян, добробуту тварин і довкілля. На практиці це означає, що митні органи всіх держав-членів ЄС працюють як єдине ціле. Вони застосовують однакові тарифи до товарів, що імпортуються на їх територію, і не застосовують жодних внутрішніх тарифів².

Основна частина. Митний союз є важливою складовою внутрішнього ринку ЄС. Правові рамки його функціонування викладені у статті 28 Договору про функціонування Європейського Союзу (далі – ДФЄС). Митний союз утворює єдиний торговельний блок, в якому держави-члени застосовують єдину систему обробки товарів (імпортованих, експортованих, транзитних) і впроваджують спільні правила, передбачені Митним кодексом Європейського Союзу (далі – МК ЄС). Після проходження митного контролю в одній із держав-членів товари можуть вільно переміщуватися в межах Союзу (незалежно від того, вироблені вони в ЄС чи імпортовані ззовні), базуючись на тому, що всі держави-члени застосовують однакові правила збору податків і захисту на зовнішніх кордонах і ведуть переговори щодо торговельних угод як

¹ Understanding the EU customs union. Website of the European Parliament Think Tank. URL: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2017\)608696](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2017)608696)

² The EU customs union in action. Website of the European Union. URL: https://european-union.europa.eu/priorities-and-actions/actions-topic/customs_en

єдине ціле. Митні органи впроваджують правила ЄС, тим самим сприяючи міжнародній торгівлі, збираючи митні збори та непрямі податки на імпорту, а також запобігають шахрайству, тероризму й організованій злочинності.

Хоча митні правила доволі чітко визначені у праві ЄС, держави-члени мають певну свободу дій щодо впровадження та тлумачення положень права ЄС у цій сфері (див. Табл. 1).

Таблиця 1

Назва документа	Суть документа
Рішення № 70/2008/ЄС про заміну паперових митних процедур на електронні в ЄС ³	Рішення спрямовано на просування електронної митниці (е-митниці). Такі системи сприяють торгівлі, зменшуючи витрати та координуючи процедури. Вони також дозволяють обмінюватися даними між митними органами держав-членів ЄС, трейдерами та Комісією. Таким чином, вони покращують і полегшують логістику ланцюгів поставок і митні процеси.
Регламент (ЄС) № 952/2013 Європейського Парламенту та Ради від 9 жовтня 2013 року, що затверджує Митний кодекс Союзу ⁴	Регламент запроваджує Митний кодекс Союзу, який встановлює загальні правила і процедури, що застосовуються до товарів, які ввозяться на митну територію ЄС або вивозяться з неї.
Регламент (ЄС) 2021/444 про заснування програми співробітництва ЄС у сфері митної справи ⁵	Регламент започатковує митну програму ЄС зі співробітництва в галузі митної справи на 2021–2027 роки. Основною метою програми є подальша модернізація Митного союзу ЄС. Програма підтримує митні органи щодо необхідного адміністративного потенціалу та відповідного ІТ-середовища для виконання своєї роботи.
Конвенція про взаємну допомогу та співробітництво між митними адміністраціями, розроблена на основі статті К.3 Договору про Європейський Союз, ⁶	Конвенція замінює попередню Неаполітанську конвенцію, укладену в 1967 році. Вона охоплює взаємодопомогу та співробітництво між національними органами влади у запобіганні, розслідуванні та переслідуванні певних порушень митних правил ЄС і національних митних правил.
Рішення Ради 2009/917/JHA від 30 листопада 2009 року про використання інформаційних технологій для митних цілей ⁷	Рішення замінює та оновлює Конвенцію про митну інформаційну систему 1995 року (Конвенція CIS) і приводить її у відповідність до Регламенту (ЄС) № 766/2008, який вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 515/97 про співробітництво між державами-членами ЄС та

³ Decision No 70/2008/EC of the European Parliament and of the Council of 15 January 2008 on a paperless environment for customs and trade. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32008D0070%2801%29>

⁴ Regulation (EU) No 952/2013 of the European Parliament and of the Council of 9 October 2013 laying down the Union Customs Code. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32013R0952>

⁵ Regulation (EU) 2021/444 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2021 establishing the Customs programme for cooperation in the field of customs and repealing Regulation (EU) No 1294/2013. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32021R0444>

⁶ Convention drawn up on the basis of Article K.3 of the Treaty on European Union, on mutual assistance and cooperation between customs administrations. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A41998A0123%2801%29>

⁷ Council Decision 2009/917/JHA of 30 November 2009 on the use of information technology for customs purposes. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32009D0917>

Регламент Ради (ЄС) № 515/97 від 13 березня 1997 року про взаємодопомогу між адміністративними органами держав-членів та співробітництво між ними і Комісією з метою забезпечення правильного застосування законодавства з митних та сільськогосподарських питань⁸

2009/477/ЄС: Рішення Ради від 28 травня 2009 року, що публікує в консолідованому вигляді текст Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенція МДП) від 14 листопада 1975 року з поправками, внесеними після цієї дати⁹

Регламент Ради (ЄЕС) № 3912/92 від 17 грудня 1992 року про контроль, що здійснюється в межах Співтовариства у сфері автомобільного та внутрішнього водного транспорту щодо транспортних засобів, зареєстрованих або введених в обіг у третій країні¹⁰

Регламент (ЄС) 2024/823 Європейського Парламенту та Ради від 28 лютого 2024 року про виняткові торговельні заходи для країн і територій, які беруть участь у процесі стабілізації та асоціації або пов'язані з ним¹¹

Європейською Комісією з метою забезпечення правильного застосування законодавства у сфері митної справи та сільського господарства. Регламент спрямований на посилення адміністративної співпраці (взаємодопомоги) між національними органами влади, а також між органами влади та Європейською Комісією щодо застосування митного та сільськогосподарського законодавства ЄС.

Система МДП (Міжнародні дорожні перевезення) дозволяє перевозити товари з мінімальним втручанням митних адміністрацій на шляху прямування і забезпечує надання необхідних гарантій. Рішення консолідує текст Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП, включаючи всі поправки до оригінальної Конвенції МДП з моменту її опублікування в 1975 році.

Регламент скасовує контроль, який здійснювався державами-членами ЄС, за дотриманням правил у сфері автомобільного та внутрішнього водного транспорту на внутрішніх кордонах ЄС. Для забезпечення вільного пересування в межах ЄС відповідних транспортних засобів і суден, цей контроль більше не буде здійснюватися як прикордонний контроль, а виключно як частина звичайних процедур контролю, що застосовуються на недискримінаційній основі на всій території ЄС.

Регламент надає додаткові торговельні преференції для деяких сільськогосподарських продуктів (фруктів, овочів та вина). Регламент кодифікує та замінює Регламент (ЄС) № 1215/2009. Західні Балкани (Албанія, Боснія і Герцеговина, Косово, Чорногорія, Північна Македонія та Сербія) отримують вигоду від виняткових торговельних заходів для свого імпорту в ЄС. Ці країни та території є частиною процесу стабілізації та асоціації. Відповідно до двосторонніх угод, укладених із західнобалканськими країнами, майже всі товари, що походять із цих країн і територій,

⁸ Council Regulation (EC) No 515/97 of 13 March 1997 on mutual assistance between the administrative authorities of the Member States and cooperation between the latter and the Commission to ensure the correct application of the law on customs and agricultural matters. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A31997R0515>

⁹ 2009/477/EC: Council Decision of 28 May 2009 publishing in consolidated form the text of the Customs Convention on the international transport of goods under cover of TIR carnets (TIR Convention) of 14 November 1975 as amended since that date. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32009D0477>

¹⁰ Council Regulation (EEC) No 3912/92 of 17 December 1992 on controls carried out within the Community in the field of road and inland waterway transport in respect of means of transport registered or put into circulation in a third country. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A31992R3912>

¹¹ Regulation (EU) 2024/823 of the European Parliament and of the Council of 28 February 2024 on exceptional trade measures for countries and territories participating in or linked to the Stabilisation and Association process. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32024R0823>

вже мають необмежений безмитний доступ на ринок ЄС.

Регламент Ради (ЄЕС) № 2658/87 від 23 липня 1987 року про тарифну і статистичну номенклатуру та про Єдиний митний тариф¹²

Регламент (ЄС) 2021/1077 Європейського Парламенту та Ради від 24 червня 2021 року про створення в рамках Фонду інтегрованого управління кордонами інструменту фінансової підтримки обладнання для митного контролю¹³

Регламент Ради (ЄС) № 1186/2009 від 16 листопада 2009 року про створення системи звільнення від сплати мита в рамках Співтовариства¹⁴

Регламент (ЄС) 2018/1672 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2018 року про контроль за готівкою, що ввозиться на територію ЄС або вивозиться з неї, та про скасування Регламенту (ЄС) № 1889/2005¹⁵

Регламент (ЄС) № 608/2013 Європейського Парламенту та Ради від 12 червня 2013 року про митний захист прав інтелектуальної власності та скасування Регламенту Ради (ЄС) № 1383/2003¹⁶

Регламент є правовою основою для інтегрованого тарифу ЄС (TARIC) і запроваджує загальну систему кодування та класифікації товарів, відому як Комбінована номенклатура, необхідну для обробки та публікації торговельної статистики ЄС.

Регламентом створено фонд для підтримки держав-членів ЄС у придбанні, обслуговуванні та модернізації обладнання для митного контролю. Визначено цілі, а також розмір, форму та правила фінансування з 1 січня 2021 року до 31 грудня 2027 року.

Регламент передбачає звільнення від мит, які зазвичай підлягають сплаті на товари, що імпортуються до ЄС та експортуються з нього. У ньому визначено випадки звільнення від ввізних та вивізних мит і заходів.

Регламент запроваджує контроль за готівкою, що ввозиться в ЄС або вивозиться з нього. Ці заходи спрямовані на підтримку заходів, викладених у Директиві (ЄС) 2015/849, щодо протидії відмиванню коштів та фінансуванню тероризму.

Регламент містить переглянуті процедурні правила для митних органів щодо забезпечення дотримання прав інтелектуальної власності на товари, що перебувають під митним наглядом або митним контролем. Він замінює Регламент (ЄС) № 1383/2003.

Стан імплементації в національному законодавстві положень актів права ЄС у сфері митної політики

Відповідно до Глави 5 «Митні питання і сприяння торгівлі» Розділу IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею» Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), Сторони співробітничать з метою забезпечення того, щоб відповідне законодавство та процедури, а також адміністративна спроможність відповідних адміністративних органів, головним чином, відповідали цілям

¹² Council Regulation (EEC) No 2658/87 of 23 July 1987 on the tariff and statistical nomenclature and on the Common Customs Tariff. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A31987R2658>

¹³ Regulation (EU) 2021/1077 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2021 establishing, as part of the Integrated Border Management Fund, the instrument for financial support for customs control equipment. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32021R1077>

¹⁴ Council Regulation (EC) No 1186/2009 of 16 November 2009 setting up a Community system of reliefs from customs duty. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32009R1186>

¹⁵ Regulation (EU) 2018/1672 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2018 on controls on cash entering or leaving the Union and repealing Regulation (EC) No 1889/2005. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32018R1672>

¹⁶ Regulation (EU) No 608/2013 of the European Parliament and of the Council of 12 June 2013 concerning customs enforcement of intellectual property rights and repealing Council Regulation (EC) No 1383/2003. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013R0608>

ефективного контролю та підтримки сприянню законній торгівлі. Поступове наближення до митного законодавства ЄС здійснюється відповідно до Додатка XV до цієї Угоди¹⁷.

Стан імплементації актів права ЄС у цій сфері наведено у Звіті України за результатами проведення первинної оцінки стану імплементації актів права Європейського Союзу (acquis ЄС) за 2023 рік¹⁸ (див. Рис. 1).

Рис. 1.

Варто зауважити, що зобов'язання у сфері Митного союзу містить також План для Ukraine Facility¹⁹, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 року № 244-р²⁰, схвалений Європейською Комісією у квітні 2024 року²¹ та затверджений Радою Європейського Союзу у травні 2024 року²² (див. Табл. 2).

Таблиця 2

Завдання (зобов'язання)	Індикатор виконання	Ціль і потенціал зростання	Строк виконання
Затвердження плану заходів щодо переведення публічних послуг в електронну форму до 2026 року	Прийняття та набуття чинності розпорядженням Кабінету Міністрів про затвердження плану заходів щодо переведення публічних послуг в електронну форму до 2026 року. План заходів зосереджений, зокрема, на такій основній сфері, як митниця.	Переведення публічних послуг в електронну форму	I квартал 2025 року

¹⁷ Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text

¹⁸ Звіт України за результатами проведення первинної оцінки стану імплементації актів права Європейського Союзу (acquis ЄС) 2023. URL: https://eu-ua.kmu.gov.ua/wp-content/uploads/Zvit_UA.pdf

¹⁹ План для Ukraine Facility на 2024-2027 роки. URL: <https://www.ukrainefacility.me.gov.ua/wp-content/uploads/2024/03/plan-ukraine-facility.pdf>

²⁰ План України : Схвалений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 березня 2024 р. № 244-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/244-2024-%D1%80#Text>

²¹ European Commission. Commission endorses Ukraine Plan, paving the way for regular payments under the Ukraine Facility. URL: https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/news/commission-endorses-ukraine-plan-paving-way-regular-payments-under-ukraine-facility-2024-04-15_en

²² European Council Council of the European Union. Ukraine Plan: Council greenlights regular payments under the Ukraine Facility. URL: https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/05/14/ukraine-plan-council-greenlights-regular-payments-under-the-ukraine-facility/?utm_source=brevo&utm_campaign=AUTOMATED%20-%20Alert%20-%20Newsletter&utm_medium=email&utm_id=320

Зміни умов оподаткування учасників ринку електричної енергії	Законодавство про зміну режиму непрямого оподаткування учасників ринку електроенергії з метою сприяння об'єднанню ринків на добу наперед і внутрішньодобових ринків з ринками на добу наперед і внутрішньодобовими ринками суміжних держав та операцій, пов'язаних з експортом та імпортом електроенергії в межах рамок імплементації законодавства Енергетичного Співтовариства, запровадженого рішенням Ради Міністрів Енергетичного Співтовариства від 15 грудня 2022 року № D/2022/03/MC–EnC.	Внесення змін до Митного кодексу України та набрання чинності для забезпечення інтеграції ринку та з'єднання ринку. Перелік конкретних законів буде доопрацьовано після ухвалення базового Закону України про транспозицію інтеграційного пакету електроенергії.	II квартал 2026 року
--	---	--	----------------------

Варто зауважити, що в рамках виконання зобов'язань за 2 квартал 2024 року в лютому 2024 року затверджено Стратегічний план цифровізації Державної митної служби на 2024–2026 роки. Він передбачає заходи з упровадження ІТ-систем, необхідних для вступу до ЄС²³.

Оцінка Європейською Комісією досягнутого Україною прогресу у проведенні реформ на шляху до членства в ЄС.

Звіт щодо прогресу України в межах Пакета розширення 2024 року²⁴ містить оцінку загального стану виконання євроінтеграційних зобов'язань у митній сфері та окреслює напрями подальшої роботи. Так, у листопаді 2023 року та в серпні 2024 року до Митного кодексу України були внесені зміни з метою його подальшого узгодження з МК ЄС. Україна також розпочала розробку нового Митного кодексу, метою якого є повне його приведення у відповідність до МК ЄС. Було докладено зусиль для розширення використання процедури спільного транзиту, зокрема шляхом скасування національних українських спрощень. Україна досягла прогресу у впорядкуванні застосування дозволених спрощень. 54 економічні оператори отримали дозволи авторизованих економічних операторів (далі – АЕО), однак лише 2 із них отримали статус АЕО з безпеки та охорони. Це обмежує прогрес у переговорах з ЄС щодо взаємного визнання АЕО.

Україна розпочала 4-й етап запровадження NCTS (Нова комп'ютеризована транзитна система) у жовтні 2022 року, а перехід до 5-го етапу NCTS був успішно завершений у квітні 2024 року. Україна має продовжити перехід до 6-го етапу NCTS. Щодо адміністративної та операційної спроможності, було розроблено систему управління митними

²³ Прогрес реалізації Плану України. Панель інформації про стан виконання заходів. URL: <https://app.powerbi.com/view?r=eyJrIjoiNDIzZmYzODMtYWlyMi00MTUxLTg5ZDEtNTRhNzFhYTQyM2I5IiwidCI6ImNlMWIwNDA5LWQ5OWQtNDQ2Mi05YTUyLTZmQ2Y2I0YTE0NyJ9>

²⁴ COMMISSION STAFF WORKING DOCUMENT. Ukraine 2024 Report. Website of the European Commission. URL: https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/document/download/1924a044-b30f-48a2-99c1-50edeac14da1_en?filename=Ukraine%20Report%202024.pdf

рішеннями. Стратегічний план цифровізації Державної митної служби на 2024 – 2026 роки був затверджений урядом у лютому 2024 року відповідно до вимог Плану для Ukraine Facility. Він передбачає заходи із впровадження IT-систем, необхідних для вступу до ЄС. У 2024 році Україна досягла прогресу в розробці нових національних IT-систем оформлення митних декларацій та управління ризиками на основі законодавства ЄС, Робочої програми Всесвітньої митної Організації, Багаторічного стратегічного плану розвитку електронної митниці (МАСР-С) та найкращих практик. Україна має виділити достатні людські та фінансові ресурси для забезпечення реалізації стратегічного плану.

Також у грудні 2023 року було криміналізовано великомасштабну контрабанду всіх товарів у законодавстві України. Досудове розслідування доручено Бюро економічної безпеки. Важливо, щоб митний орган був наділений достатніми повноваженнями з правозастосування, мав можливість безпосередньо брати участь у заходах зі збору оперативної інформації та сприяти досудовому розслідуванню у справах про контрабанду товарів. Очікується, що Державна митна служба України, як і інші правоохоронні органи, візьме участь у комплексному оцифруванні процесів досудового розслідування та судового розгляду кримінальних справ на національному рівні.

Митна реформа: виведення Митного союзу ЄС на новий рівень.

У 2019 році Європейською Комісією було запропоновано пакет інтегрованого європейського підходу для посилення управління митними ризиками та підтримки ефективного контролю з боку держав-членів²⁵. У 2023 році в повідомленні Європейської Комісії до Європейського Парламенту, Ради й Економічного та соціального комітету відзначено, що наразі товари повинні відповідати більш ніж 370 законодавчим актам ЄС, що митниці зобов'язані контролювати. Постійне збільшення завдань, пов'язаних із забезпеченням дотримання законодавства ЄС щодо заборон та обмежень, призвело до значного тиску на митниці. Крім того, без централізованого нагляду за ланцюгами поставок в ЄС не має повної видимості та контролю над тим, які товари потрапляють на єдиний ринок Союзу та залишають його. Це не лише послаблює довіру до секторальних політик ЄС, але й обмежує можливості ЄС як геополітичного гравця²⁶.

Реформа буде впроваджуватися поетапно протягом наступних 10–15 років. Хоча деякі ключові положення нового МК ЄС можуть почати застосовуватися незабаром після його прийняття, існуватиме перехідний період, протягом якого деякі з поточних практик продовжуватимуть діяти.

Центр митних даних ЄС буде розроблятися і впроваджуватися із часом, спираючись на існуючі митні IT-системи та цифровий паспорт товару. Центр спочатку буде впроваджений у базовій формі, щоб допомогти у вирішенні

²⁵ Union Customs Code – Reform. URL: <https://www.meijburg.com/news/union-customs-code-reform#:~:text=The%20President%20of%20the%20European,citizens%20and%20our%20Single%20Market>

²⁶ COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL AND THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE. 2023. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:52023DC0257>

найбільш нагальної проблеми – запровадження електронної комерції. Спеціальний митний режим для електронної комерції буде застосовуватися з 2028 року, коли Центр митних даних ЄС перейде в першу – обмежену операційну фазу. На другому етапі митні ІТ-системи, які вже є централізованими, почнуть переміщувати до Центру митних даних ЄС, після чого може відбутися перенесення решти національних ІТ-систем. Трейдери можуть почати користуватися Центром митних даних ЄС із 1 січня 2032 року і будуть зобов’язані робити це з 1 січня 2038 року.

Висновки. Законодавство щодо Митного союзу ЄС як окремий розділ права ЄС є одним із найбільших за обсягом і найдеталізованіших. Митний союз є основою для функціонування єдиного ринку ЄС, що також наразі переорієнтовується на подвійний «зелений» та цифровий перехід. Єдина митна система, що забезпечує вільний рух товарів серед держав-членів, сприяє зниженню бар’єрів для бізнесу, підвищенню конкурентоспроможності та посиленню захисту від терористичних загроз і порушень законодавства. Протягом останніх років активно розвиваються інноваційні інструменти для покращення митних процедур, такі як електронна митниця, а також удосконалюються механізми міжнародної співпраці. Це дозволяє митним органам держав-членів ЄС ефективно здійснювати контроль та зменшувати кількість порушень.

Прогрес України в євроінтеграційному напрямі в митній сфері є важливим етапом. Зокрема, значним прогресивним кроком є модернізація митної системи, у тому числі через запровадження нових ІТ-систем, які відповідають вимогам ЄС. Україна поступово впроваджує норми європейського законодавства, зокрема у сфері конкурентної політики та митних процедур, що є необхідними для підготовки до членства в ЄС. Одним із важливих напрямів реформи є розвиток національної митної інфраструктури, що включає як модернізацію відповідної законодавчої бази, так і покращення адміністративної спроможності. Зокрема, планується впровадження прогресивних систем цифровізації, що дозволить скоротити час на митні процедури та знизити корупційні ризики. У майбутньому це дозволить не лише забезпечити високий рівень митного контролю, але й сприятиме зростанню економічної стабільності та зміцненню торговельних відносин з Європейським Союзом.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

** Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*